

Morgondagens levande slottspark

Morgondagens levande slottspark

Sturemorden på 1500-talet, drottning Christina som abdikerar och kungakröningar ... området kring Uppsala slott osar historia. Nu finns planer på att göra området mer lättillgängligt så att dagens Uppsalabor lättare kan njuta av stadens främsta utsiktspunkt.

En tidsresa

1549 Efter beslut av Gustaf Vasa inleds bygget, vilket senare fullbordades under sönerns tid vid kungamakten.

1567 Sturemorden

1593 Uppsalamöte och stadsfästandet av reformationen på slottet.

1654 Drottning Christina abdikerar på slottet.

1664 Slottsträdgården anläggs under ledning av Olof Rudbeck den äldre.

1702 Slottet brann och lades i ruin.

Runt 1750 Slottet och trädgården byggs upp efter stadsbranden 1702 utifrån Carl Hårlemans förslag.

1752 Gunillaklockan gjuts om och får sin nuvarande stapel året efter.

1787 Gustav III skänker slottsträdgården till Uppsala universitet för att inrättas som Botanisk trädgård.

1800-talets första hälft Väg anläggs över terrasserna i samband med byggandet av universitetsbiblioteket.

1825 Området kring slottet, Slottsbacken och Tornerparken slutar användas som betesmark och cirka 200 träd planteras.

1827 Gustav Vasa-monumentet uppförs på borggården och träd planteras runt monumentet.

Runt 1850 Landshövdingens trädgård anläggs.

1860 Träd planteras i området mellan södra tornet och Svandammen samt i norra delen av slottsbacken.

1867 Vattenreservoar, träd och buskplanteringar anläggs på Borggården.

1899 Området upplåts av Oscar II som allmän platsmark till Uppsala stad.

Runt 1900 Thors idrottsplats ställs i ordning i Tornerparken.

1935 Statligt byggnadsminne

Runt 1970 Borggården rustas och körvägen genom Kung Jans port görs om till gångväg.

1987 Terrasserna rustas upp och trapporna får ny beläggning.

Politiskt beslut våren 2020

Uppsala kommuns innerstadsstrategi lyfter behovet av fler och bättre parker. I takt med att Uppsala växer och förtätas finns behov av såväl nya parker som bättre tillgänglighet till befintliga parker. 27 maj 2020 beslutade kommunstyrelsen (§140) dessutom att ge kommunledningskontoret uppdraget att förhandla med Statens fastighetsverk och Uppsala Akademiförvaltning om en plats för ett nytt konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Statens fastighetsverk, i samarbete med Uppsala kommun, ska arbeta för att rådande höjdskillnad runt slottet ska upplevas som mindre ansträngande, och att vägen till och från Uppsala konstmuseum blir mer tillgänglig.

Hänsyn till konstmuseets framtida lokalisering

Det är i dagsläget oklart var Uppsala konstmuseum ska ligga i framtiden. Handlingsplanen inkluderar därför resonemanget kring konstmuseets möjliga placering på Uppsala Slott. Enligt kommunens innerstadsstrategi behöver parkområdet oavsett utvecklas, men museets placering påverkar naturligt vilka åtgärder som behöver prioriteras. Genom att utveckla parkområdet runt slottet kommer hela området gynnas och konstmuseet kan få en naturlig plats i ett större sammanhang.

Bakgrund

Parken har ändrat karaktär i takt med att staden utvecklats och har en lång och spännande historia. 1899 tecknades ett avtal mellan staten och staden (kommunen) som säger att parken ska vara till för Uppsalaborna. Avtalet gäller än idag:

”Sedan Kongl Maj:t uppå derom gjord underdånig framställning genom Nådigt bref den 17 februari 1899 funnit godt i Nåder medgifva, att ett kring Upsala slott beläget Kronan tillhörigt område må tills vidare upplåtas åt Upsala stad att utan afgift deröfver förfoga såsom allmän promenadplats, är mellan Konungens Befallningshafvande i Upsala län å kongl. Majt:s och Kronans vägnar samt Uppsala stad genom dess Drätselkammare beträffande villkoren för områdets upplåtelse följande aftal träffadt.”

En gemensam utvecklingsplan

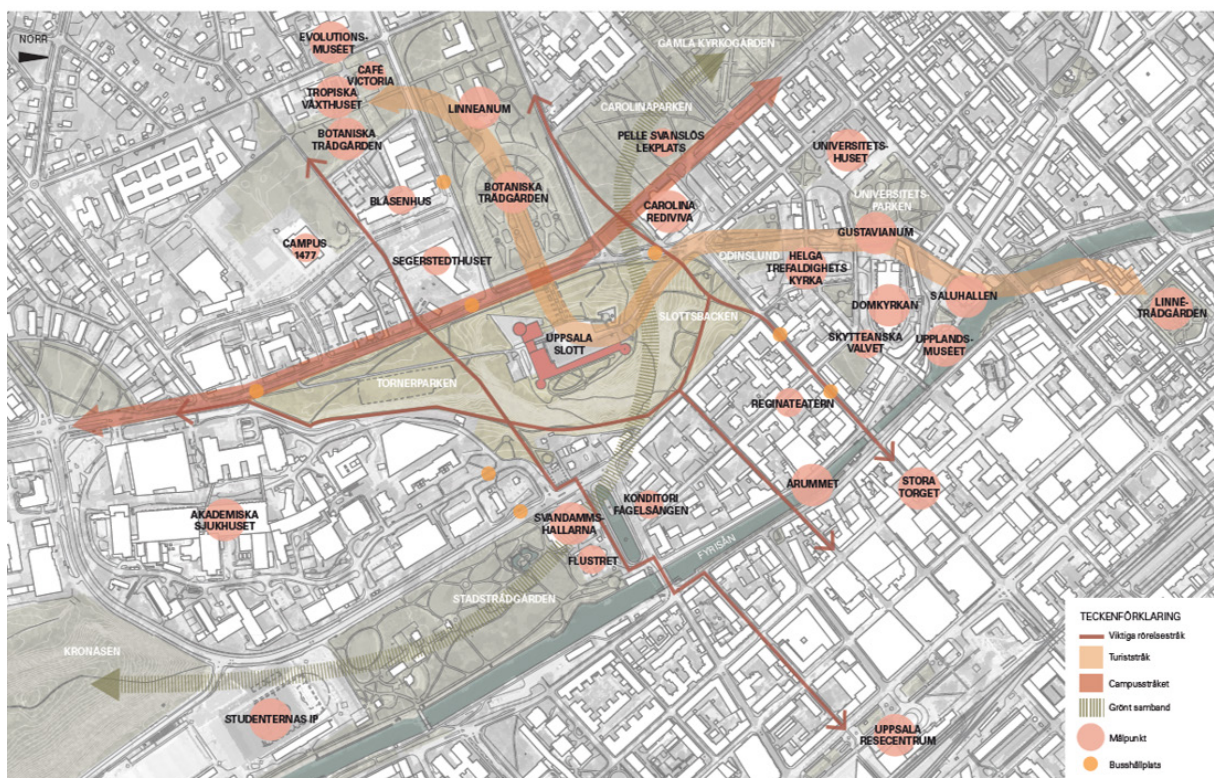
Uppsala kommun och Statens fastighetsverk har arbetat fram den här gemensamma handlingsplanen för en möjlig utveckling av Slottsparken. Syftet med handlingsplanen är att visa hur Slottsparken kan utvecklas till en mer attraktiv och tillgänglig park med utgångspunkt i parkens historia och med hänsyn till skyddsbestämmelserna. Områdets centrala läge, spännande topografi, uppvuxna grönska och intressanta historier Slottsparken förutsättningar som offentlig park för Uppsalabor, turister och besökare till konstmuséet.

Handlingsplanen visar förslag på hur parken kan utvecklas i framtiden, förslag på åtgärder och när de kan utföras - en nulägesanalys och en vision för en gemensam utveckling i området och ett underlag för fortsatt samarbete. Den tar upp olika utvecklingsområden och åtgärder som skapar en levande park och stärker parkområdet som den promenadpark det en gång var.

Vårdprogram för slottsparken

Statens fastighetsverk har tagit fram ett vårdprogram för Slottsparken. Målsättningen för området är tydlig: i uppdraget att bevara och utveckla området ingår att tydliggöra de historiska sambanden och att förena de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena med dagens krav på funktion.

Slottsparken är en del av ett centralt grönråk och ger mervärden för hela staden. Slottet utgör även en viktig startpunkt på det kulturstråk som beskrivs i Uppsalas innerstadsstrategi.

Platsens förutsättningar

Tre villkor

Slottets läge på åsen och Slottsparkens branta lutningar mot öster är en utmaning då tillgängligheten till området är en viktig förutsättning i arbetet med handlingsplanen. Det finns därför tre villkor i kommunstyrelsens beslut när det gäller lokalisering av ett framtida konstmuseum:

1. Uppsala konstmuseum ska vara enkelt att ta sig till och från med allmänna kommunikationer. Gångvägar och gångstråk ska anpassas och vara tillgängliga.
2. Fastighetsägaren ska i samarbete med Uppsala kommun arbeta för att rådande höjdskillnad runt slottet ska upplevas som mindre ansträngande och att vägen till och från Uppsala konstmuseum är mer tillgänglig.
3. En placering av Uppsala konstmuseum i slottet förutsätter insatser för att öka tillgängligheten och attraktiviteten i den omgivande parken.

Gemensam målbild

- Parken ska utvecklas till en välskött och attraktiv historisk park.
- Det ska vara tryggt och säkert att vara i parken.
- Slottet ska även i fortsättningen vara framträdande i stadsbilden och det ska finnas utsiktspunkter där det går att blicka ut över staden.
- Parken ska vara öppen, generös och utan stängda gränser till omgivande gator.
- Parken ska vara en plats för evenemang, folkliv och aktiviteter.
- Parken ska vara en naturlig plats för rekreation för Uppsalabor och besökare.

Kulturhistoriska värden

Området bär spår av historiska tidsepoker och olika stilideal och rymmer många kulturhistoriska värden. Ett resultat av att området under lång tid använts på olika sätt beroende på tid och vilka behov staden och kronan haft. Det gör området unikt och intressant. Bastionerna och Kasåsens östra sida berättar till exempel om slottets tid som fortifikation. Genom Kung Jans port, Borggården och terrasserna påminner om 1500-talet. Utsikten över Botaniska trädgården speglar 1600-talets och barockens stilideal – ett arv från Carl Hårlemans idéer om områdets och slottets gestaltning. I Slottsbacken i norr och i Tornerparken i söder planterade det tidiga 1800-talets trädkommittéer träd och alléer.

”Området är viktigt ur en nationell synvinkel och långsiktigt ska skyddas mot åtgärder som kan skada värdet som konstituerat riksintresse”.

Skydd av kulturhistoriska värden

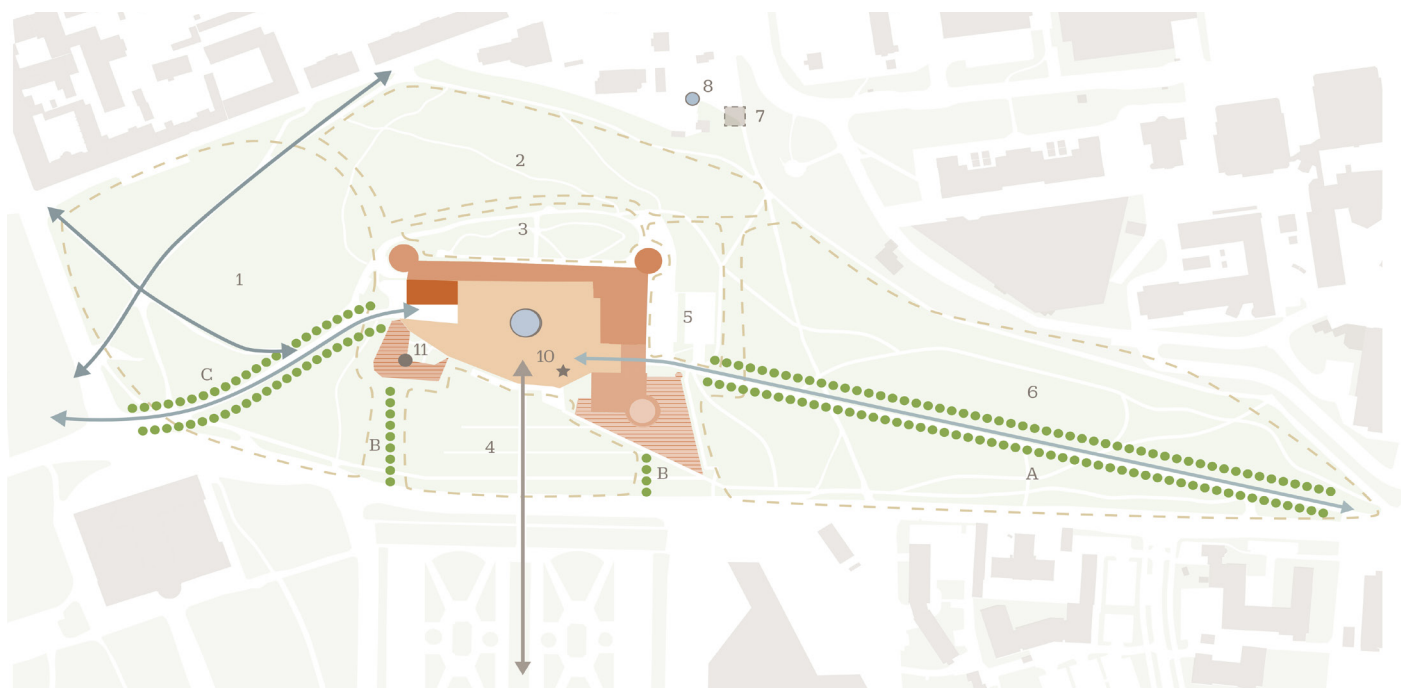
Slottet och Slottsparken är sedan 1935 ett statligt byggnadsminne och har därför särskilda skyddsbestämmelser. Hela området ägs av Statens fastighetsverk (SFV) och är upptaget i förteckningen över statliga byggnadsminnen, vilka skyddas genom kulturmiljölagen (KML). SFV är skyldig att vårda, underhålla och bevara byggnadsminnet. Riksantikvarieämbetet (RAÄ) ansvarar för tillsynen. Sedan 1899 ansvarar Uppsala kommun för drift och underhåll. Området ingår i enlighet med Miljöbalken (MB) i riksintresset Uppsala stad. Det innebär att området är viktigt ur en nationell synvinkel och långsiktigt ska skyddas mot åtgärder som kan skada värdet som konstituerat riksintresse.

Länsstyrelsen är Riksantikvarieämbetets förlängda arm och har tagit fram områdesbeskrivning, motivering och värdeomdömen för området. Uppsala kommun har i enlighet med plan- och bygglagen (PBL) beskrivit olika skyddsinstitut, ställningstagande och riktlinjer som ingår i kommunens översiktsplan.

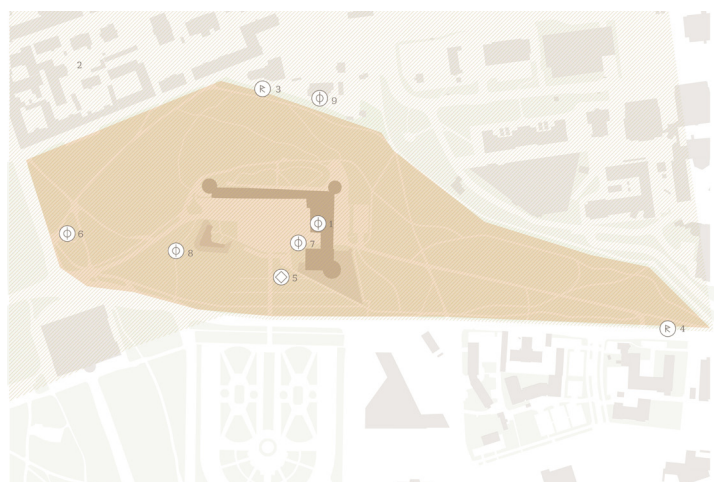
Historisk karta

Förklaring

- 1 Plantering av vegetation och anläggning av parkvägar under 1800 och 1900-talet.
- 2 Brant del av fortifikation 1500-tal . Plantering av vegetation under 1800 och 1900-talet.
- 3 Residens från 1757 (Konungens kök låg här 1680-tal). Mindre trädgård känd 1831, liknande bentlig troligen anlagd tidigt 1900-tal.
- 4 Anläggning av terrasser under 1600-talet knyter ihop borggården och nuvarande Botaniska trädgården. På plan av Linné 1730-tal. På plan av Härleman 1744. På karta från 1849. Trädplantering från tidigt 1900. Ny gestaltning 1980-tal (gallring av träd och granpyramider tillkom, stängsel längs ytterkanter).
- 5 Yttre borggård 1600-tal. Trädplantering ca 1900. Anläggning av parkering 1973. Lastintag vid södra tornet år 1994.
- 6 Tornerspel 1600-talet. Plantering av träd och anläggning av parkvägar 1900-tal.
- 7 Föredetta Slottstullens tullport och tullhuset tillkom först 1600-talets senare hälft. En stuga byggdes 1684. Brann ner 1702. Byggdes åter upp och komplementerades med en till stuga senare hälften av 1700-talet. Porten revs 1811. Stugorna revs under 1800-talet.
- 8 Slottskällan 1500-tal.
- 9 Svandammen, slottsdammen, kungsdammen 1500-tal.
- 10 Vattenkonst eventuellt 1600-tal, känt sedan 1700-tal. Reservoar 1800-1900 tal. Damm/fontän 1900-tal. Gustav Vasamonumentet 1827. Landshövdingens garage 1972.
- 11 Gunillaklockan från 1500-tal. På denna plats 1700-tal.

Fornlämningsskarta

Förklaring

- 1 Möjlig fornlämning: Slottet och hela området runtom.
- 2 Fornlämning: Stadslager gäller hela området.
- 3 Fornlämning: Vägmärke
- 4 Fornlämningssliknande lämning: bortgrävda gravar
- 5 Minnesmärke: Wennerbergstaty
- 6 Minnesmärke: Vasastaty
- 7 Minnesmärke: Hammarskjöldstaty
- 8 Övrig kulturhistorisk lämning: husgrund

Naturvärden och vatten

Vattenskyddsområde

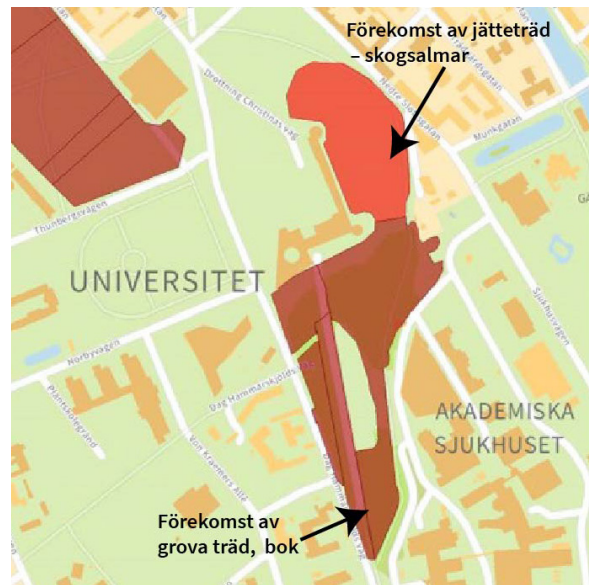
Området ligger inom en extremt känslig zon enligt känslighetskartan för Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Det innebär att det är isälvsmaterial i dagen och att direkt infiltration till åsen sker. Det är därför viktigt att en riskbedömning utförs innan arbetet startar, och att hänsyn tas till lämpliga skyddsåtgärder under byggskedet.

Slottet ligger inom inre skyddszon för vattenskyddsområdet med skyddsföreskrifter. Dispensansökningar görs hos Länsstyrelsen.

Naturvärden

Den här delen av åsen har inte riktigt den där karaktäristiska gamla tallskogen som är så typisk för Uppsalaåsen. Här finns istället inslag av inplanterad ädellöv såsom alm, bok och lind och stora lövträd som nu utvecklat naturvärden. Ju äldre ett träd blir desto artrikare blir det generellt, och en hel del rödlistade fåglar och svampar har inrapporterats från området.

Området har högsta naturvärdesklass, 1 och 2, enligt den naturvärdesstandard som finns för inventeringar. Det kan därför vara nödvändigt att göra en fördjupad artinventering innan åtgärder i parken startar.

Parken idag

- Svårlästa parkhistoriska lager och svårläst helhet på grund av låg skötselnivå samt förenkling och minskning av antalet arter.
- Kasåsens östra sida är otillgänglig på grund av förvildning av vegetationen och instängsling.
- Otydlig visuell koppling mellan slottet och Tornerparken på grund av mycket växtlighet.
- Otydlig känsla av park i Tornerparkens östra del mot Akademiska sjukhuset.
- Försvagade vegetationskaraktärer i 1800-talets promenadparker.
- Låg skötselnivå och stegvis utarmning av trädbeståndet delvis på grund av almsjukan.
- Svårläst historisk koppling mellan Botaniska trädgården och terrasserna.
- Växande träd skymmer siktlinjer och samband mellan borggården och Botaniska trädgården.
- Borggården används för parkering och uppställning av bussar.
- Behov av att öka den fysiska tillgängligheten.

Trygghet, säkerhet och attraktivitet

Trygghet är ett samlingsbegrepp och handlar om alltifrån hur attraktiv en plats upplevs till konkret säkerhet och statistik, och allt hänger ihop. En attraktiv plats lockar människor till vistelse, rekreation och aktivitet. Många upplever en ökad trygghet på platser där det är många andra människor. Andra faktorer som spelar in för den upplevda tryggheten är bland annat bra belysning, en miljö som är möjlig att överblicka och flera möjliga vägar in till och ut från en plats. I handlingsplanen ingår en översyn av dessa faktorer som en naturlig del av arbetet. Säkerhetsfrågor tas om hand i ett separat forum.

”En attraktiv plats lockar människor till vistelse, rekreation och aktivitet”.

Utvecklingsplan för framtidens slottspark

Fyra fokusområden

I arbetet med utvecklingsplanen fokuserar vi på fyra fokusområden, Grönt och skönt, Tillgänglighet, Aktivitet och service samt Plats för konst.

1. Grönt och skönt

Rusta upp, utveckla och ta hand om befintlig parkmiljö.

2. Tillgänglighet

Förbättra fysisk och mental tillgänglighet till slottet och parken.

3. Aktivitet och service

Skapa nya attraktioner och förstärka de som redan finns.

4. Plats för konst

Skapa nya attraktioner och förstärka de som redan finns.

1. Grönt och skönt

Rusta upp, utveckla och ta hand om befintlig parkmiljö.

Med utgångspunkt i den dramatiska topografin och läget på Kasåsen med utblickar förmedlar slottsområdet berättelsen om 500 års historia och 1800-talets ambition om en grönskande promenadpark. Slottsparken utgör en välkänd och traditionsrik plats för årligen återkommande folkliga och akademiska evenemang. Idag är den till viss del svårläst och ödslig, men genom att utveckla befintliga strukturer kan Uppsala slottspark stärkas, både upplevelsemässigt och parkhistoriskt.

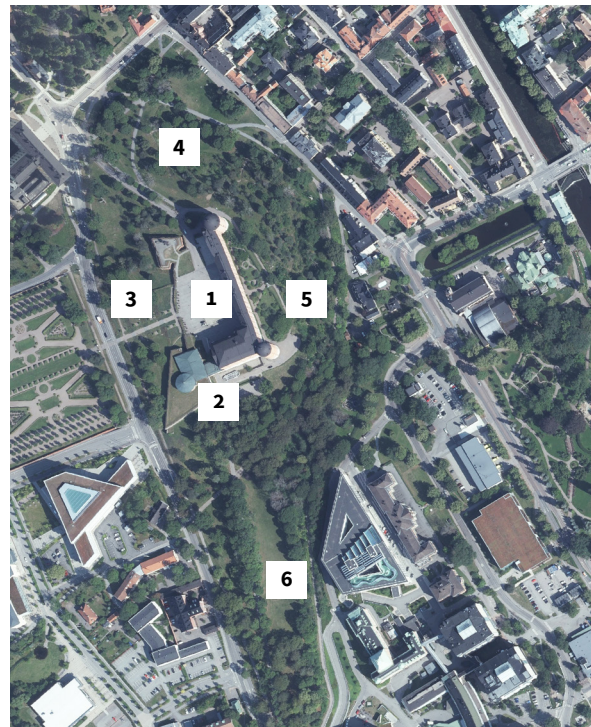

Gemensam målbild

- Parken ska utvecklas till en välskött och attraktiv historisk park.
- Det ska vara tryggt och säkert att vara i parken.
- Slottet ska även i fortsättningen vara framträdande i stadsbilden och det ska finnas utsiktspunkter där det går att blicka ut över staden.
- Parken ska vara öppen, generös och utan stängda gränser till omgivande gator.
- Parken ska vara en plats för evenemang, folkliv och aktiviteter.
- Parken ska vara en naturlig plats för rekreation för Uppsalabor och besökare.

Förslag på åtgärder

- Plantera nya träd i luckor som förlängning av alléerna.
- Nya parkträd i Slottsbacken.
- Nya parkträd och solitärbuskar runt Tornerparkens stora, öppna rum.
- Högre nivå på skötsel i östra branten, särskilt närmast gångvägar.

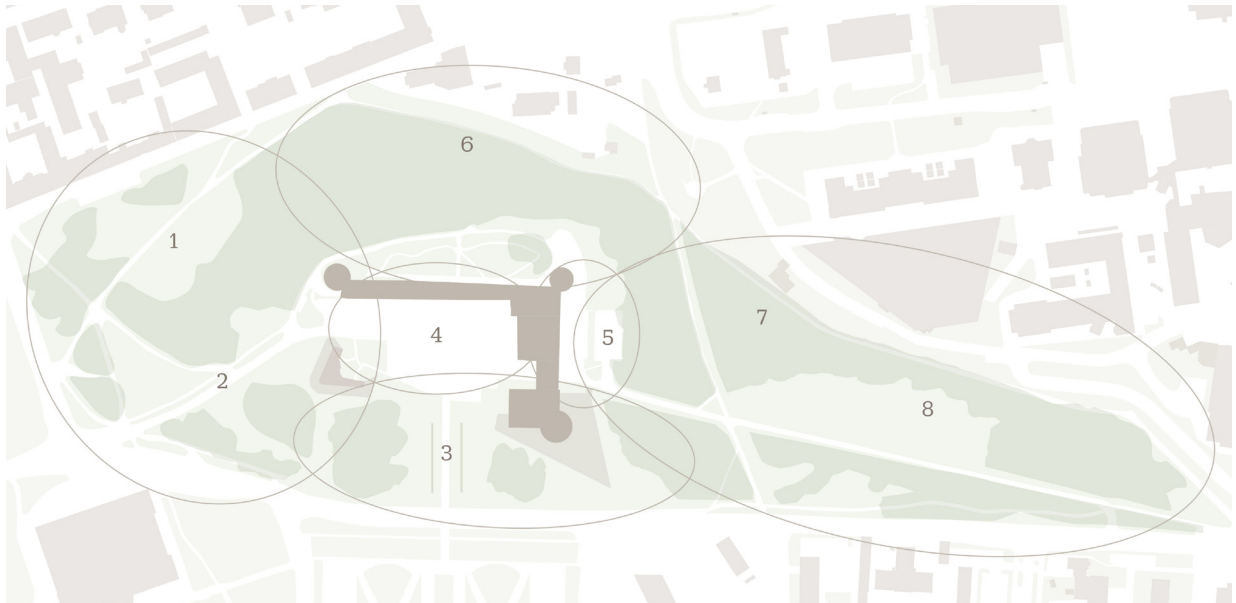

Parkens olika delområden: 1. Borggården 2. Södra borggården 3. Terrasserna 4. Slottsbacken 5. Östra branten (även den kallad Slottsbacken) 6. Tornerparken

- Återskapa historiska gångvägar.
- Nya sittplatser med parkbänkar i hela parken och på terrasserna.
- Anlägga utsiktspplatser på slottets östra sida.
- Ny belysning anpassad till den historiska miljön.
- Renovera gräsytor på Rudbecks terrasser och nyanläggning av gångytor.
- Renovering och breddning av trapploppet i mittaxeln från borggården mot Botaniska trädgården.
- Öka den visuella kontakten från borggården mot Botaniska trädgården genom att inte återplantera träd i mittaxeln.
- Glesa ut trädbeståndet och höja krontaket på befintliga träd för bättre visuell kontakt mellan Yttre borggården och Tornerparken.

Parkens karaktärer

1. Slottsbacken i norr som vårdad 1800-tals promenadpark och traditionsrik mötesplats.

2. Förtydligande av den trädplanterade kröningsvägen.

3. Terrasserna som gestaltad och länkande del i rumssekvensen från borggård till Botaniska trädgården.

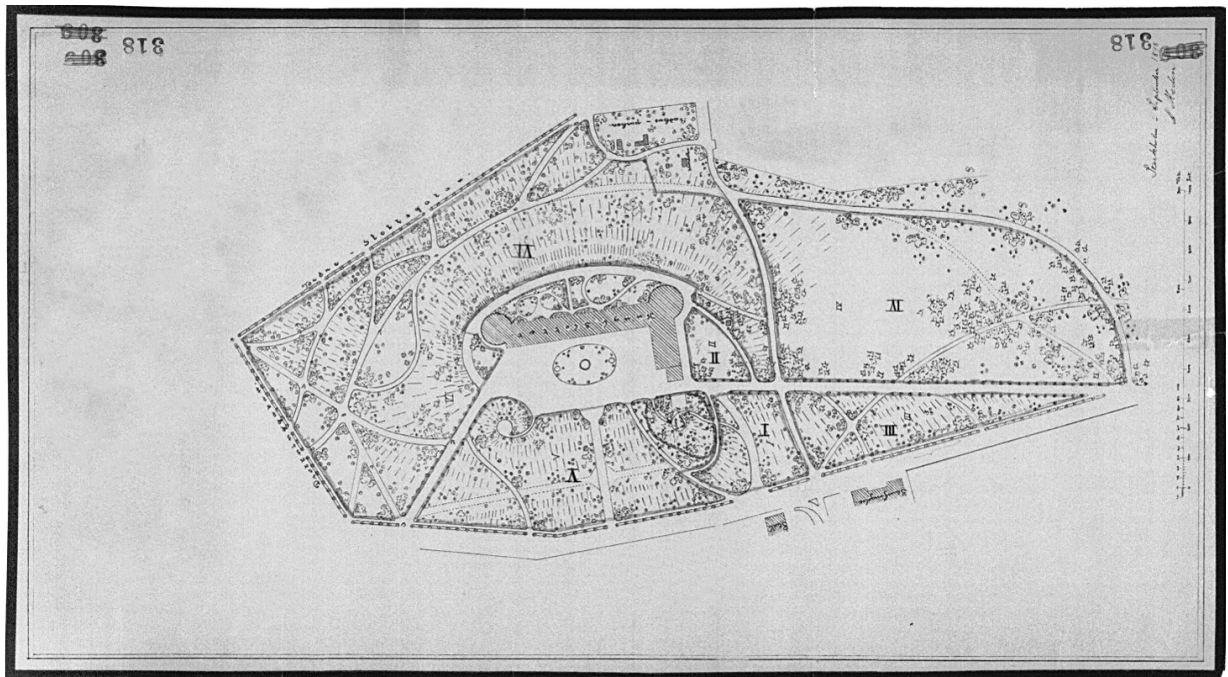
4. Borggården som representativt stadsrum med tillgängliggjord bastion Gräsgården.

5. Yttre borggården som länkande rum mellan borggården och Tornerparken.

6. Kasåsen i öster som glest bevuxen och välskött hagmark med fria siktlinjer.

7. Tornerparken som gestaltad 1800-talspark med gångvägar och varierat växtmaterial.

8. Samlad gräsyta som del av både promenadpark och idrottsanläggning. Förtydligande av Kung Jans vägs alléplanteringen som del av historiskt stråk.

Plan över området omkring slottet, kopia originalritning av A Medin 1898. På ritningen syns flera av de stigar som nu föreslås tas fram och rustas upp för att åter göra parken till en attraktiv och mer tillgänglig promenadpark. Kartan har roterats för ökad läsbarhet.

2. Tillgänglighet

Förbättra fysisk och mental tillgänglighet till Uppsala slott och parken.

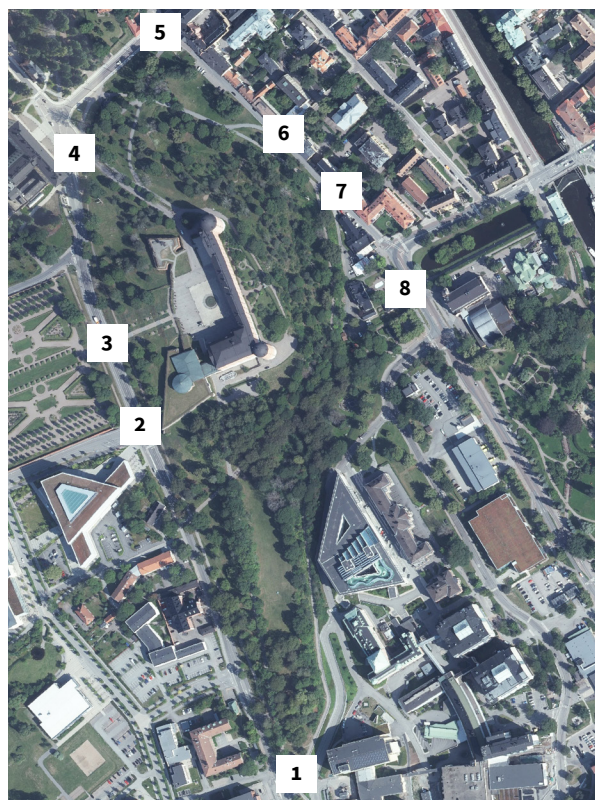
Det är viktigt att underlätta för de som har svårt att ta sig upp till Uppsala Slott. Slottsparken har med sitt läge på åsen en dramatisk och spännande topografi. Men nivåskillnaderna bidrar till att området uppfattas som svårtillgängligt och innebär ett motstånd för besökare. Med bra hållplatslägen, gångvägar för bussresenärer och och tillgängliga sätt att ta sig upp till åsen från Veteranparken kan tillgängligheten öka. Att tydliggöra entréer och öppna upp nya gångstråk i området är också viktiga faktorer för att minska den mentala uppförsbacken.

Gemensam målbild

- Parken ska utvecklas till en välkött och attraktiv historisk park.
- Det ska vara tryggt och säkert att vara i parken.
- Slottet ska även i fortsättningen vara framträdande i stadsbilden och det ska finnas utsiktspunkter där det går att blicka ut över staden.
- Parken ska vara öppen, generös och utan stängda gränser till omgivande gator.
- Parken ska vara en plats för evenemang, folkliv och aktiviteter.
- Parken ska vara en naturlig plats för rekreation för Uppsalabor och besökare.

Förslag på åtgärder

- Rulltrappa, bergbana eller hiss kan anläggas vid Bleke Backes fot mot yttre borggården.
- Trappa, rampsystem och hiss kan anordnas i anslutning till busshållplatsen vid Dag Hammarskjölds väg. På detta sätt kan man ta sig upp både mot slottets södra entré och till borggården.

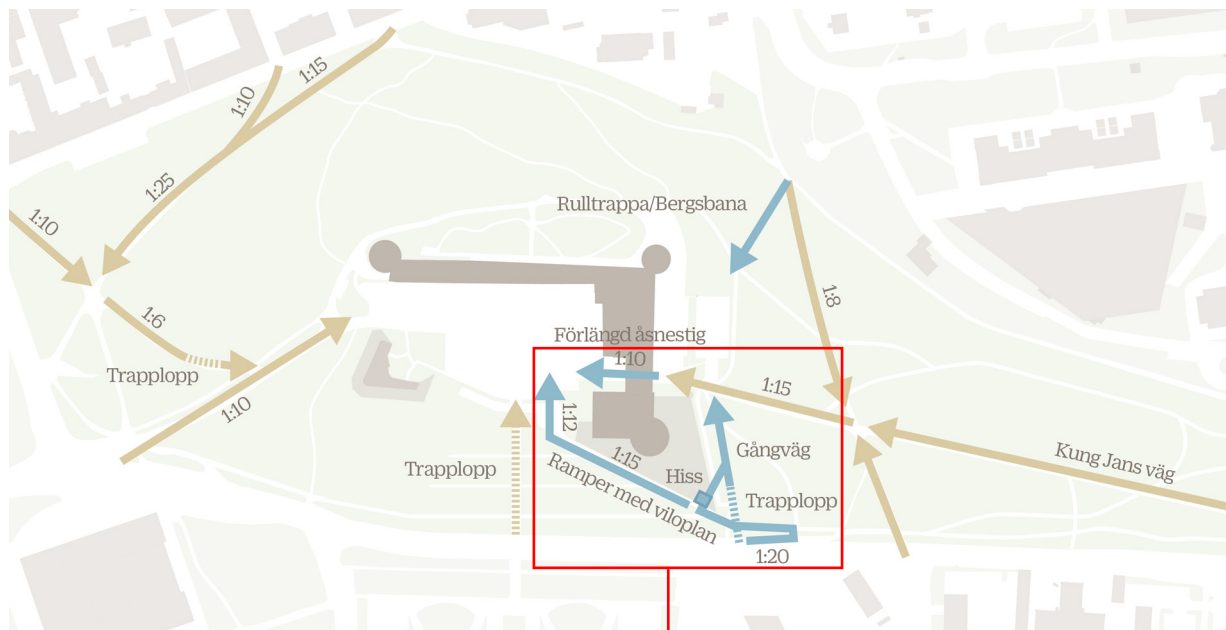

1. Entré Södra 2. Entré Segerstedtska 3. Entré Botan
4. Entré Carolina 5. Entré Slottsgatan 6. Entré Slottsgränd
7. Entré Slottskällan 8. Entréplats Brända Tomten

- Möjlighet att anordna trapplopp i anslutning till den södra delen av bastionen.
- Vissa entréer kan ha stödmurar som skapar tydliga inbjudande entrépunkter. I anslutning till dessa kan informationsskyltar och belysning placeras.
- Göra en anslutande gångväg som leder upp till stråk längs bastionens södra sida.
- Förbättra trappväg genom Kung Jans port.
- Skapa alternativ trappväg till branta Bleke backe i slänten öster om Tornerparken.
- Återskapa och förnya stigar i Tornerparken för att tillgängliggöra den öppna gräsytan.

Exempel på förbättrad tillgänglighet

1. Ramp med lutning 1:2

2. Gångstråk, ramp, genomsnittlig lutning ca 1:15

3. Ramp med lutning 1:20

4. Vilplan

5. Vilplan/anslutning terrass

6. Gångväg

7. Trappa i granit

8. Passage genom bastion

9. Hiss

10. Ingång till hiss

Återskapa gångstråk

Genom att återskapa en del av det stigsystem som fanns i parken i början av 1900-talet ökar tillgängligheten. Ytor i parken som tidigare inte gått att nå går då att besöka och beläggningen på stigar förbättras. Nya vägar upp till borggården bör även anläggas och göras tillgängliga i den mån det är möjligt.

1. Nedtrampad stig uppgraderas till gångväg.

2. Förstärkning av tvärkoppling.

3. Ny gångväg i kanten av gräsplanen/branta slänten.

4. Ny gångväg i bryzonen/slutet av gräsplanen.

5. Ny gångväg förstärker koppling Tornerparken och yttre borggården/koppling bergsbana/rulltrappa.

6. Historisk gångväg rustas upp och förstärker kopplingen mellan yttre borggården och tornerparken.

7. Nya gångvägar som ansluter till bergbana/rulltrappa

8. Befintliga stigar som kan röjas fram.

9. Gångväg förstärker kopplingen Borggården och Engelska parken.

10. Upprustade och nya gångar på terrasser.

11. Ramper och trappor i samband med hiss.

12. Gångväg som följer landskapsformen.

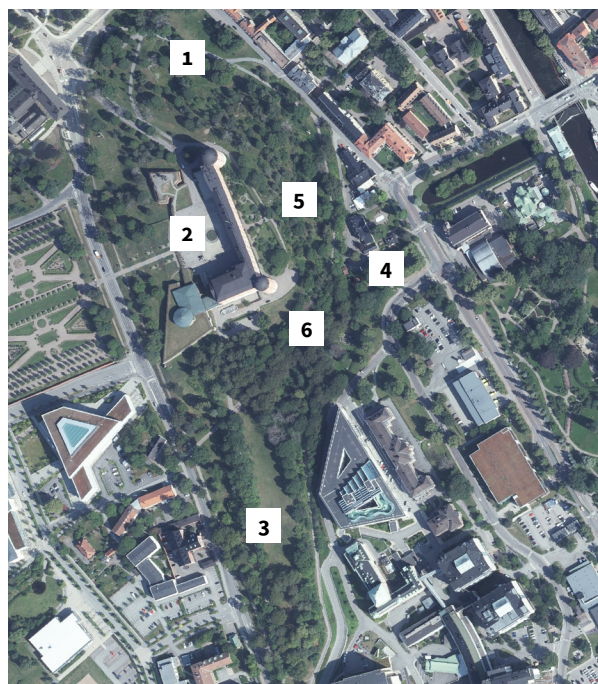
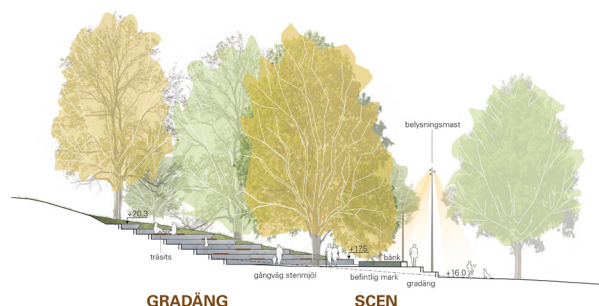
3. Aktivitet och service

Skapa nya attraktioner och förstärka de som redan finns.

I söder ligger Tornerparken inramad med blommande busk- och brynplanteringar. Här finns öppna gräsytor med plats för aktivitet, lek och idrott. Området gestaltas för att skapa möjlighet till vila och umgänge samt locka till lek och träning. En toalettbyggnad tillkommer och infrastruktur skapas för att göra ytan mer användbar för olika aktiviteter.

Gemensam målbild

- Parken ska utvecklas till en välskött och attraktiv historisk park.
- Det ska vara tryggt och säkert att vara i parken.
- Slottet ska även i fortsättningen vara framträdande i stadsbilden och det ska finnas utsiktspunkter där det går att blicka ut över staden.
- Parken ska vara öppen, generös och utan stängda gränser till omgivande gator.
- Parken ska vara en plats för evenemang, folkliv och aktiviteter.
- Parken ska vara en naturlig plats för rekreation för Uppsalabor och besökare.

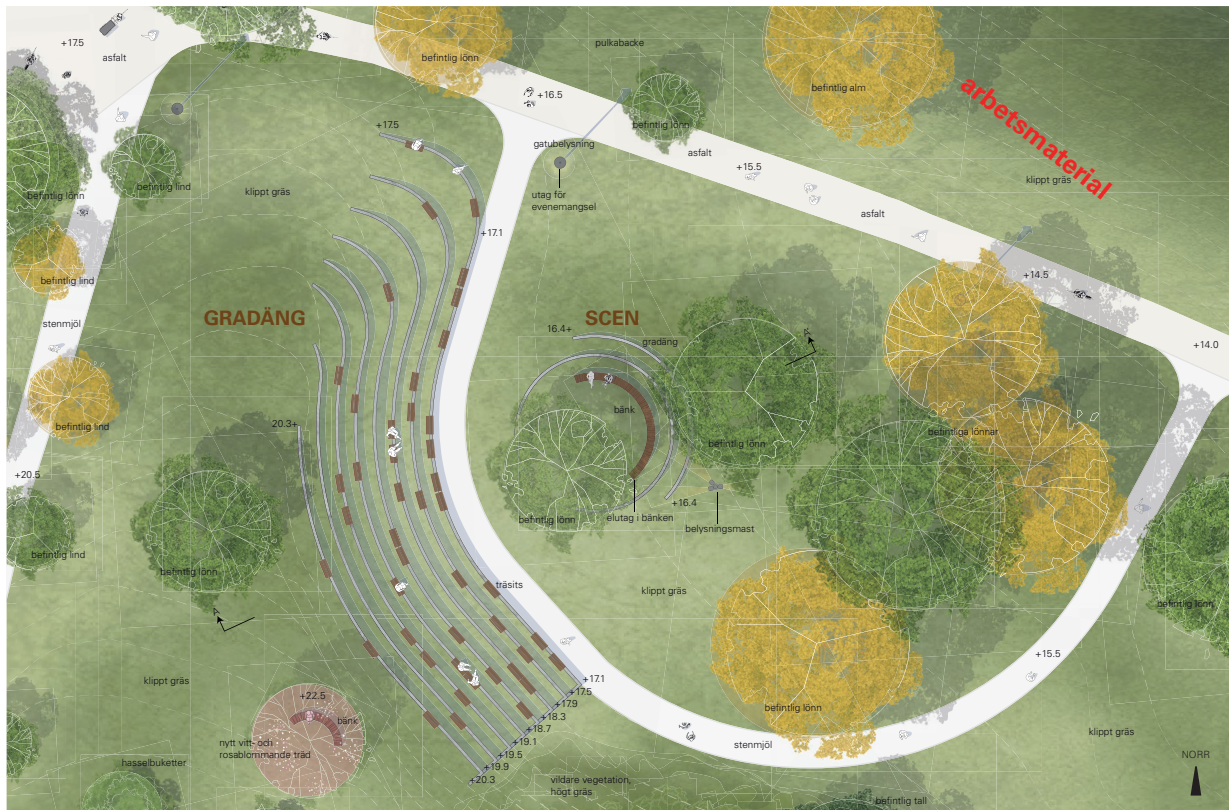

1. Den nya evenemangsplatsen bjuder in till spontana och planerade evenemang.
2. Borggården förstärks som yta för mindre evenemang och marknader.
3. I Tornerparken finns plats för lek, vistelse och rörelse för olika åldrar.
4. Ett entrétorg kopplar samman staden med järnvägsstation och kollektivstråk med verksamheter uppe på slottet. Det blir samtidigt ett skyltfönster för verksamheter uppe på slottet och startpunkt för en tillgänglig förbindelse från staden upp till slottet.
5. Parken bjuder på för Uppsala unika värden i form av höjdskillnader, dessa kan uppmuntras för att främja rörelse och lek för alla åldrar.
6. Fårhagen är en speciell bevarandevärd miljö och det är unikt med betesmark mitt i staden. Dessa ytor ska vara öppna att vandra i när inte fåren är på plats, genom att grindar eller färistar skapas på strategiska ställen vid stråk. Platsen kan även användas till tillfälliga evenemang med djur på plats, tex 4H.

I hörnet mot Paradgatan- Nedre Slottsgatan föreslås en evenemangsplats med mjuka terrasseringar skapas, här finns en historisk tradition av att träffas och ta del av enemang.

Skiss av den nya evenemangsplatsen

ILLUSTRATIONSPLAN SKALA 1:200/A3

4. Plats för konst

Skapa nya attraktioner och förstärka de som redan finns.

Slottsparken är en viktig central plats för konst oavsett placeringen av ett konstmuseum. Slottsparken har tillfälliga skulpturutställningar och borggården används idag för tillfälliga konstillationer av konstmuseet. I dag finns offentliga konstverk från olika tidsepoker. Under 2021 kommer kulturförvaltningen ta fram ett konstprogram för Slottsparken för att utreda hur parken skulle kunna utvecklas med konst som tema.

Gemensam målbild

- Parken ska utvecklas till en välskött och attraktiv historisk park.
- Det ska vara tryggt och säkert att vara i parken.
- Slottet ska även i fortsättningen vara framträdande i stadsbilden och det ska finnas utsiktspunkter där det går att blicka ut över staden.
- Parken ska vara öppen, generös och utan stängda gränser till omgivande gator.
- Parken ska vara en plats för evenemang, folkliv och aktiviteter.
- Parken ska vara en naturlig plats för rekreation för Uppsalabor och besökare.

□ Befintlig konst

☆ Konst kan kopplas till eventuell bergbana

⬠ Ett eventuellt konstmuseum kan ha temporära utställningar

○ Nya konstverk kan infogas i södra delen som en skulpturpark

”Slottsparken är en viktig central plats för konst oavsett placeringen av ett konstmuseum”.

Plan för förverkligande av morgondagens levande slottspark

2023

Lekstationer, konst, sittplatser, träd samt terrasser och trappor växer fram och skapar en första känsla av Uppsala Slottspark och vad som komma skall.

2025

Du kan komma till Slottsparken från fler håll. Nu skapar vi sex välkomnande och inbjudande entréer i alla väderstreck. Vi bygger också en evenemangsplats för utomhusteater.

2028

Nu bygger vi ett entrétorg vid Svandammen och en skulpturpark för sköna stunder, vi tar oss upp till slottet med en hiss, rulltrappa eller bergbana.

Arbetsprocess

Arbetet med att förtydliga behov och anspråk för att öka slottsområdets attraktivitet och tillgängligheten har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från Uppsala kommun och Statens fastighetsverk.

Kommande steg

- En översyn och förtydligande av det nu gällande driftsavtalet mellan Uppsala kommun och Statens Fastighetsverk från 12 juli 1899 är prioriterat, och ska vara godkänt av parterna innan arbeten med att vidareutveckla och realisera utvecklingsplanen kan starta.
- Samordna utvecklingen av Odinslund som Uppsala kommun ska göra med anledning av förändringar i kvarteret Ubbo. Syftet är att synergier och kopplingar till det föreslagna kröningsstråket och starten på ”kulturstråket” optimeras och samordnas på bästa sätt.
- Informera intilliggande fastighetsägare och verksamheter om arbetet och öppna upp för dialog kring Slottsparken. Aktörer som Uppsala Universitet, Svenska kyrkan, Regionen och MIAB med fler har sannolikt ett stort intresse av att bidra till en attraktiv utveckling av området.
- Färdigställa en gemensam prioriteringsordning baserad på kalkylunderlag för beslut i respektive organisation. Därefter projektering och anläggning i etapper.
- Utarbeta och besluta om konstprogram.
- Utarbeta och besluta om belysningsprogram.
- Utarbeta och besluta om skyltprogram.
- Synkronisera arbete med utveckling av kulturstråket.
- Bilda projektgrupper inom respektive organisation med mandat och budget utifrån beslutat projektdirektiv.

- Låta utföra en trafik- och busstrafikutredning inom området som grund för beslut kring behovsbedömning och placering av bussuppsättningsplatser.
- Utredda parkeringsbehov inom slottsområdet.
- Integrera arbetet med skyltning, entréutformning och tillgänglighet i projektgrupp för ”kulturstråket”.
- Ansöka om dispens för ändring hos Riksantikvarieämbetet gällande de åtgärder som ingår i det Statliga byggnadsminnet.

För mer information och frågor om handlingsplanen välkommen att kontakta:

Kontaktcenter

Telefon: 018-727 00 00

E-post: uppsala.kommun@uppsala.se

uppsala.se/kontaktcenter

Ambitionsnivån och innehållet för utvecklingsplanen för parkområdet kring slottet kommer ta hänsyn till Uppsala konstmuseums framtida placering.

Arbetsgruppen

Sofie Blomgren, Uppsala kommun

Maria Hörberg, Uppsala kommun

Karin Åkerblom, Uppsala kommun

Helena Thomann, Statens fastighetsverk

Anna Enberg, Statens fastighetsverk

Jonas Berglund, Nivå landskapsarkitekter

Arbetsgruppen har haft kontinuerliga avstämningar med:

- Claes Larsson, stadsarkitekt, Uppsala kommun
- Dan Thunman, stadsantikvarie, Uppsala kommun
- Tomas Lewan, slottsarkitekt, Arkitekt SAR/MSA
- Olle Nylind, Kulturarvsspecialist, Statens fastighetsverk

Under processen har arbetsgruppen haft avstämningsmöten i särskilda frågor med:

- Anna Ehn, enhetschef offentlig konst, Uppsala kommun

- Daniel Werkmäster, chef, Uppsalas konstmuseum
- Christer Åkerlund, trafikingenjör, Uppsala kommun
- Sverker Hansson, trafikplanerare, Tyréns
- Mats Block, trädgårdsdirektör, Uppsala universitet
- Ingemar Carlsson, enhetschef park, Uppsala kommun
- Viviann Blomgren, enhetschef park, Uppsala kommun

I arbetet med utvecklingsplanen har stor vikt lagts vid att i tidigt skede informera Länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet om det pågående arbetet.

Bildkällor

- Karavan landskap
- Nivå Landskapsarkitektur AB
- Upplandsmuseet
- Carolina Rediviva

